

[Jens Thoft]

henværende forsvarsminister Hans Engell ikke blev truffet nogen beslutning om en fornyelse af kortdistanceatomvåbnene, men hvor man blot identificerede sådanne. Jeg holder meget af sproglig fornyelse, men det her minder mig nu mest af alt om Kammerat Napoleon i George Orwells roman.

Folketinget sagde i november 1985 klart nej til udstationering af nye og moderniserede atomvåben og krævede sagen forelagt i Folketinget, inden en beslutning skulle tages. SF har med denne forespørgsel sikret Folketinget, at vi får mulighed for at tage stilling, og det er mit håb, at debatten vil munde ud i et klart dansk nej til nye, moderniserede, forbedrede eller omplacerede atomvåben, eller hvad man nu vil kalde det sprogligt som røgslør for det, man ellers plejer at betegne som den kompenserende oprustning, der skulle være et særligt behov for, efter at man har fået fjernet INF-våbnene.

Som bekendt er der sket det, at Vesteuropa har fjernet ca. en fjerdedel af det antal våben, som Østeuropa har fjernet, og jeg håber ikke, at den situation skulle efterlade Vesteuropa aldeles umuligt at forsvare.

Det, der er tale om i denne omgang, er især nye våben til afløsning af Lanceraketten, som forventes at få en rækkevidde på 450 km. Så er man jo nået så tæt som muligt på de 500 km, som er grænsen.

Jeg håber altså, at Folketinget nu tager stilling, og jeg håber, at Folketinget efter denne debat vil sige klart nej til denne oprustning.

Besvarelse

Forsvarsministeren (Collet):

Jeg vil gerne indledningsvis sige, at jeg finder valget af tidspunktet for denne debat meget dårligt. Nedrustningsforhandlingerne er godt i gang, og INF-aftalen giver håb om nye og bedre relationer imellem Øst og Vest. Der er i dag udsigt til yderligere reduktioner inden for de strategiske atomvåben, og dette er vigtigt: vi vil formodentlig meget snart have et fælles mandat for drøftelserne om konventionel stabilitet fra Atlanten til Ural. Det er derfor ikke det rigtige tidspunkt at skabe tvivl om NATO's holdning til våbenkontrol. Den er som hidtil indeholdt i NATO's dobbelte målsætning om sikkerhed gennem forsvar og afspænding.

Også set i hjemligt perspektiv kommer debatten for tidligt. De emner, som skal diskuteres

her i dag, skal jo også drøftes i det såkaldte Østergaardudvalg her i Folketinget. Jeg kan derfor kun betragte forespørgslen som en hund i et spil kegler.

Efter Washingtonaftalen, hvor såvel USA som Sovjetunionen er gået ind på at skrotte alle deres landbaserede mellemdistanceraketter, er det store spørgsmål, der optager såvel Øst som Vest: Hvad skal der nu ske? Når reduktionerne finder sted på begge sider, og for Sovjetunionens vedkommende endda asymmetrisk, behøver NATO så at fastholde sit resterende atomvåbenarsenal?

Det er imidlertid den konventionelle ubalance, der er årsag til spænding og ustabilitet, og ikke eksistensen af a-våben. Jeg forstår, at også forespørgerne, altså SF, nu er kommet til den erkendelse, når jeg ser deres seneste forespørgsel til udenrigsministeren og mig om, hvad vi gør for at fremme den nødvendige dybtgående konventionelle nedrustning i Europa.

Elimineringen af mellemdistanceraketterne er en god udvikling, der reducerer truslen i et vist omfang på begge sider, men det er dog kun et begrænset skridt, der omfatter ca. 4 pct. af supermagternes atomvåbenarsenal. Det er noget positivt, der er ved at ske politisk, men det ændrer ikke styrkeforholdet væsentligt. Det er en kendsgerning, at Warszawapagtlandene fortsat er NATO-landene langt overlegne på det konventionelle område, og at denne konventionelle ubalance er et militært og sikkerhedspolitisk problem i Europa. Det afgørende er her, at Warszawapagtlandene har en overvægt af styrker, der er egnet til overraskelsesangreb og vedvarende offensive operationer. Såvel på personsiden som ved opretning af kampvogne, artilleri og taktiske fly opererer Warszawapagtlandene med en betydelig talmæssig overvægt. På personsiden ligger denne på ca. 15 pct. i forhold til NATO-landene, og ser vi på kampvogne, artilleri og taktiske fly, når vi helt op på en fordobling eller en tredobling i overvægt. Disse opgørelser medtager oven i købet USAs forstærkninger.

Et andet forhold, som også må tages i betragtning, er den geografiske ubalance. Ved et angreb f.eks. i Centraleuropa vil kun styrker fra en del af alliancen umiddelbart være til rådighed. Portugisiske, spanske, italienske, græske, tyrkiske og for den sags skyld norske styrker vil ikke kunne medregnes. Fuld mobilisering vil